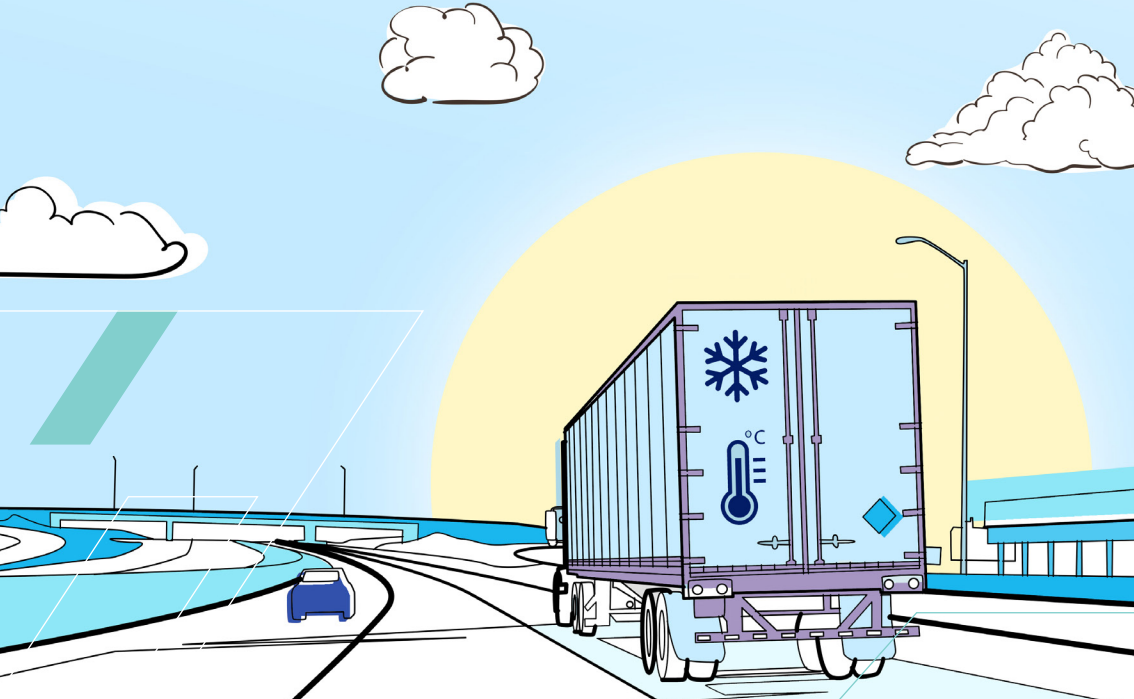

Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

BOZULABİLİR GIDA MADDELERİNİN TAŞINMASINDA ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğININ KURUMSAL KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

**T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIğI**

**ULAŞTIRMA
SEKTÖREL
OPERASYONEL
PROGRAMI**

ATP NEDİR?

21.11.1976 tarihinde yürürlüğe giren, Birleşmiş Milletler Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma'dır.

ATP'NİN AMACI NEDİR?

ATP, bozulabilir (sıcaklığa duyarlı) gıda maddelerinin kalitesinin uluslararası taşımacılık sırasında yüksek düzeyde korunmasını amaçlamaktadır.

ATP ANLAŞMASINA HANGİ DEVLETLER TARAFTIR?

ATP'ye halen 50 Devlet taraftır. Bu Devletler aşağıdakilerdir:

Arnavutluk, Andorra, Avusturya, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Belçika, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Kazakistan, Kırgızistan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Monako, Karadağ, Fas, Hollanda, K. Makedonya, Norveç, Polonya, Portekiz, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Suudi Arabistan, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç, Tacikistan, Tunus, Türkiye, Ukrayna, İngiltere, ABD ve Özbekistan.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ATP'YE NE ZAMAN TARAF OLMUŞTUR?

6298 sayılı "Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun" 10 Mayıs 2012 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

ATP'NİN KONUSU NEDİR?

ATP kısaca, çeşitli bozulabilir gıda maddelerinin uluslararası taşımacılığında özel ekipman (yalıtımlı ekipman, soğutmalı ekipman, mekanik soğutmalı ekipman, ısıtmalı ekipman, mekanik soğutmalı ve ısıtmalı ekipman) kullanılmasını gerektirmektedir. Özel nakliye ekipmanı, ATP Uygunluk Belgesine sahip olmalıdır.

ATP HANGİ BOZULABİLİR GIDALARIN TAŞIMACILIĞINI KAPSAR?

ATP kapsamında taşınması gereken gıda maddelerinin listesi aşağıda verilmiştir. ATP'ye taraf ülkelere yapılan taşımalarda taşınan ürüne göre sağlanması gereken sıcaklık koşulları ve bu ürünleri taşıyan ekipmanların sahip olması gereken ATP İşaret Sınıfları aşağıdaki şekildedir:

ATP Anlaşması Kapsamındaki Uluslararası Taşımalarda Taşıma Sıcaklıkları ve İşaretler (ATP EK-2, EK-3)		
Gıda Maddesi	Taşıma Sıcaklığı	ATP İşaret Sınıfı
Dondurma	-20°C	FRC, FRCX, RRC, RRCX, BRI, BRJ, BRK, BRL, BRIX, BRJX, BRKX, BRLX
Donmuş balık ve deniz mahsülleri	-18°C	
Tüm hızlı (derin) dondurulmuş gıda maddeleri	-18°C	
Tüm dondurulmuş gıda maddeleri	-12°C	
Margarin (dondurulmuş)	-10°C	FRC, FRB, FRCX, FRBX, RRB, RRC, RRBX, RRCX
Çiğ süt	+6°C	FRC, FRB, FNA, FRCX, FNAX, FRBX, RRC, RRB, RNA, RRCX, RRBX, RNAX, BNA, BRA, BRB, BRC, BRD, BRE, BRF, BRG, BRH, BRI, BRJ, BRK, BRL ve tüm X sınıfları
Kırmızı et (sakatat hariç)	+7°C	
Et ürünleri	+6°C'de veya etikette ve/veya taşıma belgelerinde belirtilen derecede	
Pastörize edilmiş süt, margarin		
Taze süt ürünleri (yoğurt, kefir, krema ve taze peynir)		
Hazır pişirilmiş gıda maddeleri (et, balık, sebze)		
Yemeye hazır çiğ sebze ve sebze ürünleri	+4°C	
Konsantre meyve suyu		
Kümes hayvanları		
Sakatat	+3°C	
Kıyma	+2°C	
İşlemden geçmemiş balık, Diğer deniz mahsülleri (yumuşakçalar ve kabuklular)	+0°C veya buzun erime derecesinde	

ATP ŞARTLARI HANGİ TAŞIMACILIKLARA UYGULANIR?

Uluslararası taşımalarda, nihai varış ülkesi ATP'ye taraf ise ve taşınan ürün ATP kapsamında ise ATP şartları uygulanmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'ye yapılan taşımalarda ATP gereklidir. ATP aşağıdaki taşımacılık türlerine uygulanmaktadır:

- Karayolu taşımacılıkları,
- Demiryolu taşımacılıkları,
- Yukarıdaki taşımacılıklardan önce, sonra veya bunların arasında aktarmasız olarak yapılacak 150 km'den kısa denizyolu taşımacılıkları.

ATP'NİN UYGULANMASINDA YETKİLİ TÜRK MAKAMI KİMDİR?

Türkiye'de ATP'nin uygulanmasında yetkili kurum **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**'dır (Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü)

Telefon No: 0 312 203 10 00

<https://uhdgm.uab.gov.tr/>

ATP KAPSAMINDAKİ TEST, ONAY ve BELGELENDİRME İŞLEMLERİ TÜRKİYE'DE HANGİ KURUM TARAFINDAN YAPILMAKTADIR?

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, ATP kapsamındaki test, onay ve belgelendirme (sertifikasyon) işlemlerini yapmak üzere 20.10.2016 tarihli bir Protokol ile Türk Standartlar Enstitüsü'nü (TSE) yetkilendirmiştir. Sertifikasyon işlemleri 15.05.2017 tarihinde başlamıştır.

Telefon No: 0 312 416 62 00

Faks No: 0 312 416 66 11

Yetkilendirilmiş Tip Test Merkezleri için
<https://www.tse.org.tr>

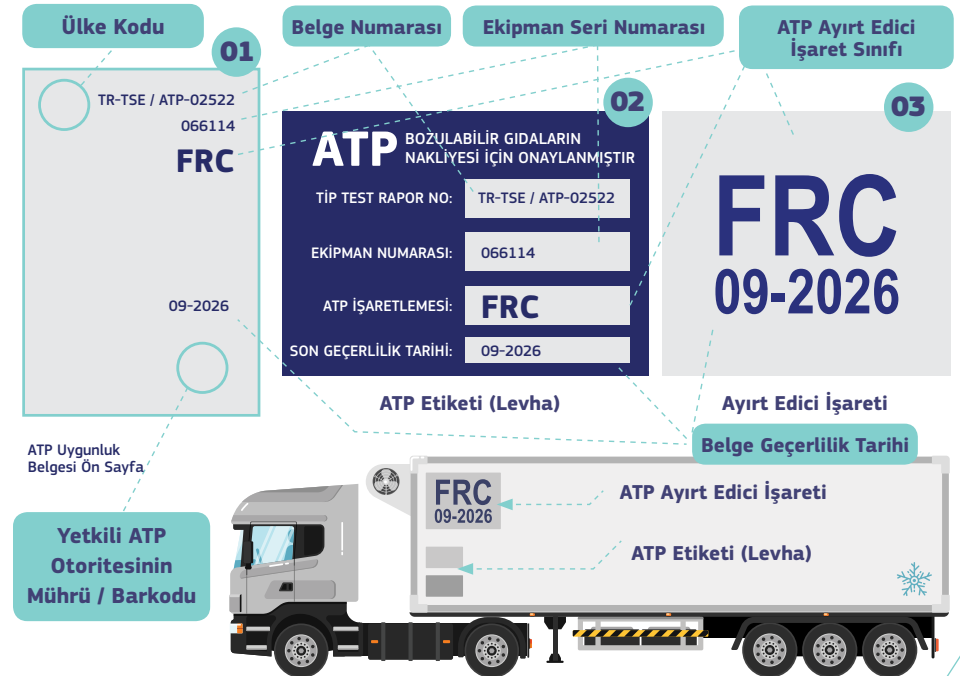
Diğer üye ülkeler test merkezleri için:
<https://www.unece.org>

TÜRKİYE'DE ATP DENETİMLERİ İLE YETKİLİ OTORİTELER HANGİLERİDİR?

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı personeli,
- İlgili Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı birimleri,
- Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri,
- Belediyelerin ilgili zabıta birimleri.

TÜRKİYE'DEKİ ATP DENETİMLERİNDE NELERE BAKILIR?

Denetimlerde bakılacak 3 husus aşağıdaki resimde gösterilmektedir:

ATP UYGUNLUK BELGESİ

- ATP kriterlerine uygun ekipmanlar için düzenlenir.
- ATP'ye taraf ülkeler yapılacak uluslararası taşımalarda kullanılabilir.
- 6 yıl geçerlidir. 6 yılın ardından 3 yılda bir yapılacak periyodik muayeneler ile belge 15 yıl geçerliliğini sürdürür.
- 15 yıldan sonra ekipmanın yalıtım sınıfı "Yoğun Yalıtımlı" sınıftan "Normal Yalıtımlı" sınıfa indirilir.

BOZULABİLİR GIDA TAŞIMA BELGESİ

- ATP kriterlerini tam olarak karşılamayan ancak bozulabilir gıda taşımacılığında kullanılabilecek belirli standartlara sahip ekipmanlara verilir.
- 2021 ve öncesi model yılına sahip üretim tarihi 15 yılı geçmemiş ekipmanlara verilir. Belge süresi 3 yıl olup bu süre, bitiminde gerçekleştirilecek periyodik muayenelerle ekipman ömrü boyunca uzatılabilir.
- ATP'ye taraf ülkelere yapılacak taşımalarda kullanılamaz.

BAŞKA ÜLKELERDE DÜZENLENEN ATP UYGUNLUK BELGESİ TÜRKİYE'DE GEÇERLİ MİDİR?

- ATP'ye taraf tüm ülkelerin yetkili kurumlarınca düzenlenmiş olan ATP uygunluk belgeleri geçerlidir. Birçok ülke sahte belgelerin önüne geçmek için çevrimiçi barkodlu sorgulama veya hologramlı belgeler kullanmaktadır.
- Ancak 15/5/2017 tarihinden sonra, bozulabilir gıdaların uluslararası taşımacılığında kullanılan Türkiye tescilli özel nakliye ekipmanlarının ATP Uygunluk Belgelerinin Bakanlık tarafından yetkilendirilen onay kuruluşundan alınması zorunludur.
- 15/5/2017 tarihinden önce ATP Anlaşmasına taraf başka bir ülkenin yetkili mercii tarafından verilen belgelerin onay kuruluşuna başvurularak ulusal ATP Uygunluk Belgelerine dönüştürülmesi gerekmektedir. Belge dönüştürme işlemi için muayene yapılmayacak olup, ulusal ATP Uygunluk Belgesi geçerlilik tarihi, dönüştürülen belgenin geçerlilik tarihi ile aynı olacaktır.

TÜRKİYE'DE ATP DENETİM ve YAPTIRIMLARININ HUKUKİ ÇERÇEVESİ NEDİR?

ATP kapsamındaki denetim ve yaptırımların dayanağı olan mevzuat şunlardır:

- Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma (ATP)
- Bozulabilir Gıda Maddelerinin Taşımacılığında Kullanılan Özel Ekipmanların Hakkında Yönetmelik
- Bozulabilir Gıda Maddelerinin Taşımacılığında Kullanılan Özel Ekipmanların Tıp Testi ve Teknik Muayeneleri Hakkında Yönerge
- Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Detaylı bilgi için: <https://uhdgm.uab.gov.tr>

    /ulastirmaUSOP /Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı

<https://projectatp.uab.gov.tr>

Bu yayın Avrupa Birlięi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır.
Bu yayının içeriğinden sadece Eptisa Mühendislik sorumludur ve hiçbir şekilde
Avrupa Birlięi veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın
görüşlerini yansıttığı şekilde yorumlanamaz.